

Espais públics, en plural

Nicolás Barbieri

Universitat Autònoma de Barcelona

“Un puente es un hombre cruzando un puente”

(*Libro de Manuel*, Julio Cortázar)

L'imaginari de les ciutats com a promeses d'integració i llibertat s'enfronta cada vegada a més dificultats. D'una banda, les ciutats són l'escenari de la diferència, la desigualtat i la desconexió. Però, ahora, a les ciutats expressem la voluntat de viure junts, en diversitat i d'una manera equitativa. Amb autonomia i interdependència. Per això parlem del dret a la ciutat, no només en la seva dimensió territorial i física, sinó també en la personal i comunitària. Parlem del dret a l'espai públic, no només en forma d'infraestructures, de places o ponts, sinó fonamentalment del dret a creuar-lo, transitar-lo, habitar-lo. En definitiva, parlem del dret a trobar-nos.

L'espai públic és plural. Parlem d'espais públics, en plural. Un comerç, un camp per jugar a futbol, un esplai o un centre de Serveis Socials tenen una dimensió pública; poden ser espais realment públics. Quotidians, pròxims. Això és el que ens demostren els projectes que podeu llegir a continuació. Tots són projectes que formen part del Banc d'Experiències i Bones Pràctiques de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.¹ Entre els objectius del Banc hi ha el d'oferir oportunitats perquè es pugui difondre l'activitat de les experiències i el coneixement generat durant la pràctica. Així, doncs, les mateixes persones que impulsen els projectes han escrit els articles que es

presenten en aquest espai de la revista *Barcelona Societat*. Quines són aquestes pràctiques?

El projecte ESFORSA'T (Esport, Formació, Salut i Temps Lliure) treballa amb joves dels barris del Bon Pastor i Baró de Viver promovent accions de lleure saludable i buscant reduir indicadors de risc com ara el consum de drogues o l'aïllament. Partint de les necessitats del territori, treballant conjuntament amb diversos professionals i adoptant una mirada comunitària amb accions grupals, el projecte ESFORSA'T promou la inclusió i la connexió a través d'espais públics diferents, des del carrer fins als equipaments dels barris.

Comerç Amic sense Barreres (CASBA) és un projecte de sensibilització i formació que va dirigit a estudiants d'arquitectura, a comerços i a la població en general i que promou la millora de l'accessibilitat del comerç de proximitat i l'autonomia de les persones amb diversitat funcional. Seguint la proposta educativa de l'aprenentatge servei, el projecte possibilita la comunicació de diferents agents que poden intervenir a l'espai públic amb l'objectiu de facilitar-ne l'accessibilitat. Així doncs, CASBA ens ensenya que determinats espais privats, com ara els comerços, poden tenir una dimensió pública.

Finalment, “Vincular x educar” és un projecte comunitari per afavorir el procés educatiu dels infants i millorar la vinculació de les famílies amb l'escola i les entitats de lleure educatiu del barri. Des del treball col·laboratiu entre escoles i Serveis Socials, el projecte facilita la participació

1. <http://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/ca/banc-de-bones-practiques>

dels infants en els espais i els caus del territori. “Vincular x educar” ens demostra que l’espai públic no es limita a la seva dimensió física. L’espai públic també és espai social i espai educatiu. En paraules de Richard Sennett, és l’espai on es troben dos desconeguts. Treballar per afavorir-ne l’accés i dotar els infants perquè hi participin en les millors condicions és fonamental.

Us deixem, doncs, amb tres experiències significatives que construeixen l’espai d’allò públic. Que gaudiu de la lectura.